

Z OBSAHU	Neztrácejme důvěru v rodinu. Katecheze papeže Františka	04
	Hledat a spasit, co zahynulo. Průvodce „vyhrazenými hřbíchy“	05
	Mučedníci nacismu. Biskup Johannes Baptist Sproll	06
	Synoda opomenula hodné přijímání Eucharistie	08

TRADICE OTCŮ

Z knihy „O Duchu Svatém“
od svatého biskupa Basila
Velikého (kolem 330–379)

Kdo už nežije podle těla, ale dává se vést Božím Duchem, je nazýván Božím synem a je ve shodě s obrazem Božího Syna; o tom říkáme, že žije duchovně. Jako se schopnost vidět uplatňuje ve zdravém oku, tak je tomu i s působením Ducha v očištěné duši.

A jako přebývá slovo v našem duchu, někdy myšlené v našem nitru, jindy pronesené ústy, tak i Duch Svatý. Někdy podává svědectví spolu s naším duchem a volá v našich srdcích: *Abba, Otče*, jindy mluví sám místo nás podle slov: *Nemluvte vy, ale mluvte skrze vás Duch vašeho Otce*.

Jako se celek poznává podle částí, tak se i Duch poznává podle darů, které rozděljuje. *Patříme přece k sobě všichni jako údy, ale máme rozmanité dary podle Boží milosti, která nám byla dána. [...] Bůh totiž uspořádal jednotlivé údy v těle tak, jak chtěl on. Údy ovšem mají o sebe navzájem stejnou starost, vyplývající z duchovního společenství ve vzájemné lásce, jež jim byla vštípena. Proto *trpí-li jeden úd, trpí s ním všechny ostatní údy; je-li některý úd vyznamenán, všechny ostatní údy se s ním radují*. A jako jsou části v celku, tak jsme každý z nás v Duchu, *neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo*.*

Jako v Synu patříme na Otce, tak v Duchu patříme na Syna. Klaníme-li se tedy v Duchu, ukazuje to, že naše mysl jedná ve světle [...]. Jako tedy mluvíme o uctívání v Synu, jakožto v obraze Boha a Otce, tak mluvíme i o uctívání v Duchu, protože on v sobě vydává svědectví o božství Pána.

A tak v pravém smyslu a přiměřeným způsobem, osvícení Duchem patříme na jas Boží slávy.

Klanění tří králů. Foto: Flickr, Thomas Hawk (CC BY-NC 2.0)

Žízníte-li, přistupte

Zatímco nebesa vyprávěla o Boží slávě, hvězda dovedla mudrce ke Kristu, aby se mu poklonili. Tito mudrci byli prvotinami pohanů. Povzbuzují vás, abyste poznali to, co učinili oni. Kristus dnes přijal dary: sáhněte rukou do svých uzlíčků a vytáhněte odtamtud, co je Kristu milé! On chtěl totiž mít ve svých chudých nedostatek a v zájezdním útulku nebylo místo pro toho, jemuž nestačí celý svět, a byl, jak víte, uložen do jeslí.

Hledali jej, aby se mu poklonili, a když na něj ukázali, zůstával ve skrytosti. Ptali se židů, kde se má Kristus narodit, a oni odpověděli: Ukážou, kudy mají jít, a sami nejdou. Milníky ukazují cestu, nehnou se však z místa.

Ukázala se hvězda jako nebeská řeč, vede mudrce a ukazuje místo.

Nepodceňují dětství: i malému se klanějí, neboť chápou, že je veliký.

Slovo Boží přijalo dary, nemluvně dosud mlčelo, a přesto bylo přítomno v učení andělů. Dosud mlčel ten, na němž se mělo naplnit evangelium.

Nebesa měla totiž i později vyprávět o jeho slávě. Nebesa jsou apoštolské blýskající zázraky a hřmící předpisy. O nich je totiž řečeno: Do celé země vychází jejich hlahol, až na konec světa jejich slova.

Slova, která jsme dosud neznali a která došla až na konec světa, přišla k nám, nalezla nás a změnila nás.

Kristova slabost je naší silou, mlčení Krista nemluvně je naší výmluvností, Kristova nouze je naší hojností, neboť i později se Kristova smrt stala naším životem.

Chléb z nebe ležel v jeslích. Pánovi soumaři, žízníte-li, přistupte a noste jej

Dokončení na str. 2

Foto: <http://hb.charita.cz>

Ukrajina: prosba za pokoj

Výzva k pokoji uprostřed velkého utrpení, které zažívá Ukrajina, je hlavním motivem vánočního poselství hlavy řeckokatolické církve na Ukrajině. V poselství věřícím, kteří spolu se všemi křesťany východního obřadu slaví Narození Páně 7. ledna, kyjevský arcibiskup Sviatoslav Ševčuk připomíná, že pokoj není jen stavem míru, nýbrž jedním z nejdůležitějších projevů lásky Boha k svému lidu. Znamená smíření s Kristem, který je pramenem pokoje pro celý svět. Nový rok začíná jako další rok války, utrpení a zkoušky ukrajinského národa, proto je třeba vytrvale se modlit za dar pokoje. Solidarita a soucit mají být křesťanskou odpovědí na rány zasazené válkou, ekonomické obtíže, neschopnost vlády a korupci.

RaVat

Dokončení ze str. 1

ve svých srdcích a buďte jeho soumarý. On je váš jezdec, on je i vaše píče. Víte, že seděl na oslu a toho osla dovedl do Jeruzaléma. Nestej, on ví, kam vás vede. Jděte s jistotou, s tak výborným jezdce nemůžete zbloudit. On je cesta, která vede do nebeského Jeruzaléma. To je víra, v ní krácejte, abyste nesli Krista a mohli jste dojít do věčné blaženosti.

svatý Augustin

z knihy Svatý Augustin. Vánoční promluvy, Krystal OP, přel. David Vopřada

Počátkem ledna proběhne již po šestnácté celostátní Tříkrálová sbírka

Do ulic našich obcí a měst se v lednu 2016 opět vyrojí charitní koledníci, aby předali poselství o narození Božího syna. Lidem popřejí šťastný nový rok, zazpívají koledu, věnují drobný dárek a při tom poprosí o příspěvek do zapečetěné pokladničky s logem Charity ČR. Výtěžek Tříkrálové sbírky 2016 je určen na pomoc těm, kteří si sami pomoci nedokáží z důvodu stáří, nemoci, hendikepu či své nedobré sociální situace. Bude použit na pomoc zejména v regionech, kde byly peníze vykoledovány, dále na projekty v ČR, desetina výnosu pomůže v zahraničí.

Sbírka se koná ve dnech 1. až 14. ledna 2016. Pořádá ji Charita ČR s podporou Nadace České spořitelny. Na počátku sbírky požehná koledníkům místní biskup, v některých regionech žehnají kněží.

Tradiční součástí sbírky je také Tříkrálový koncert, který se uskuteční v neděli 10. ledna 2016 od 18 hodin. V průběhu koncertu budou tradičně odvysílány reportáže s příklady, kde „tříkrálové“ peníze pomohou: o stacionáři Rosa pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením v Bystřici nad Pernštejnem, o práci s dětmi ohroženými sociálním vyloučením v severočeském Šluknově a o České nemocnici v Ugandě provozované Arcidiecézní charitou Praha.

Příspěvek do sbírky můžete také zasláním DMS KOLEDA na číslo 87 777 (cena jedné DMS je 30 Kč, na pomoc potřebným jde 28,50 Kč. Službu provozuje Fórum dárců.). Podpořit sbírku je možné také příspěvkem na účet Tříkrálové sbírky číslo 66008822/0800 u České spořitelny, VS 777. V průběhu loňské Tříkrálové sbírky (2015) se díky štědrým dárcům sešla dosud nejvyšší částka v dosavadní historii sbírky – celkem 89 373 094 Kč. Do sbírky se zapojilo více než padesát tisíc dobrovolníků.

Charita ČR

USA: Obyvatelé reagují na zakáz betléma

Ateistická „Freedom From Religion Foundation“ (FFRF, Nadace pro svobodu od náboženství) zabránila v americkém městečku Wadena v Minnesotě tomu, aby městská správa postavila na veřejnosti betlém. Stovky (!) obyvatel poté vystavily jesličky ve vlastních zahradách a obchodech.

FFRF Wadeně vyhrožovala, že toto městečko se 4 000 obyvatel zažaluje, pokud městská správa na veřejnosti zřídí vánoční scénu. Radnice nato prodala figurky za 25 dolarů křesťanské organizaci, která je umístila na soukromém pozemku.

Jeden obyvatel si pronajal městské hudební pódium, aby tam zorganizoval soukromou vánoční oslavu a vystavil tam betlém. Městská správa mu to povolila s tím, že po skončení oslavy musí být figurky odstraněny. Těto myšlenky se však chopili další lidé. Hudební pódium tak bylo zmluveno na celé vánoční svátky.

Když se ve městě objevovalo stále více betlémů na soukromých pozemcích, napsal jednu obyvatelku Wadeny vyzvat na Facebooku celou tamější komunitu k následování tohoto příkladu. Výzva měla úspěch. K akci se připojili všichni obyvatelé, říká majitel knihkupectví. „Věříme ve Vánoce,“ dodal.

Kathnet

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

V roce milosrdenství se katolíci na Blízkém východě budou modlit za Daeš

Svatý rok milosrdenství, slavnostně zahájený papežem Františkem v Římě 8. prosince 2015 – na svátek Neposkvrněného početí Panny Marie – je slaven katolíky po celém arabském světě. Organizace Pomoc církvi v nouzi (ACN) shromáždila některé dojmy.

Otec Dankha Issa je chaldejský mnich z Alqoshe, starobylého křesťanského města v severním Iráku. Loni v létě zde stovky křesťanských uprchlíků našly útočiště poté, co jejich vesnice obsadili džihádisté. Vzdušnou čarou dělí klášter Panny Marie od přední linie území obsazeného ISIS pouhých deset mil. „Jsme velmi vděční našemu Svatému otci, že vyhlásil Svátý rok milosrdenství. Je to pro nás doba milosti,“ říká otec Issa, jenž byl nucen uprchnout v červnu 2014 z Mosulu poté, co město obsadil ISIS či Daeš, jak se tato teroristická organizace nazývá v arabštině. „Tento jubilejní rok nám dává novou naději. Doufejme, že uhasí oheň nenávisti a přinese mír,“ řekl.

„V tomto roce soustředíme svou pozornost zejména na to, že milosrdný Bůh je s námi hříšníky. Bůh nám odpouští. Ale to také znamená, že i my si musíme navzájem odpouštět. Dokonce i lidem z Daeš, kteří nám udělali tolik zlého. Koneckonců, jako křesťan musíte milovat své nepřátele. Z lidského hlediska je to téměř nemožné. Ale díky víře je to snazší. Pro Boha není nic nemožné.“

Otec Beshoi je knězem v egyptské Azarei, křesťanském městě v Horním Egyptě poblíž Asijútu. Tento koptský katolický duchovní chce, aby svátost pokání byla pro jeho farníky opět přístupnější. „Potřebujeme Boží odpuštění. Objevuje se zde mnoho případů pomsty kvůli urážkám rodinné cti. Často jsou způsobeny něčím nepodstatným. Ale situace pak graduje, až dojde k obětem na životech. A to se děje zde – přestože v našem městě žijí pouze křesťané. Ti se však přizpůsobili islámské kultuře, která nás obklopuje. V islámu je Bůh považován pouze za zákonodárce, který uděluje tresty, když nejsou plněny jeho příkazy. Já však chci tuto mentalitu změnit. Chci svým bratřím a sestrám ukázat Boha jako milosrdného Otce, který nám odpouští. A proto musíme odpouštět jeden druhému. Rok milosrdenství je tedy pro mě tou pravou dobou.“

Svatý rok se slaví také na nejzápadnější výspě arabského světa, v Maroku. Katolíků zde žije velmi málo, nicméně malá místní komunita se aktivně účastní života světové Církve. Dobrým příkladem je klášter sester karmelitek v Tangeru. „Přijali jsme Svátý rok s radostí a vděčností. Je to velká milost, kterou chceme prožívat společně s celou Církví. S veškerou naší bídou a slabostí i s uznáním naší hříšnosti jsme na cestě k Otci, jehož přijetí potřebujeme,“ říká sestra Maria Virtudes.

ACN

Kanadští biskupové a rabíni naléhají na vládu, aby pomohla pronásledovaným křesťanům

Klub kanadských rabínů a kanadská biskupská konference vydaly společnou výzvu určenou Stéphanu Dionovi, novému ministrovi zahraničních věcí, aby se zastal pronásledovaných křesťanů.

„Od Egypta po Írán a od Iráku po Nigérii zakoušejí křesťanské komunity v celém regionu různé formy pronásledování, od státní diskriminace přes zastrasování místními obyvateli až po útoky teroristických skupin na kostely,“ uvedli představitelé rabínského klubu a biskupské konference v dopise z 15. prosince 2015.

„Uvědomujeme si, že bezpochyby čelíte obrovské škále vzájemně si konkurujících politických požadavků,“ dodali. „Přesto pokorně žádáme, aby vláda Kanady upřednostnila obhajobu ohrožených křesťanských komunit na celém Blízkém východě a v Africe a rovněž hledala nové a účinné způsoby, jak jim poskytovat diplomatickou a humanitární pomoc, která zmírní jejich utrpení.“

CC

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

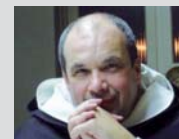
Milí čtenáři. Když jsem tak uvažoval, jaké téma zvolit pro první číslo nového ročníku, vytanula mi na mysli otázka objektivit lidského poznání. Považuji toto téma v době obecně pokleslé filozofie a rozmáhajícího se relativismu a skepse za navýsost důležité. Jde totiž o to, když už si něco sdělujeme nebo něco píšeme pro druhé, aby to mělo smysl, aby zde byla možnost, že si i porozumíme a setkáme se na vlně objektivní pravdy.

Objektivita lidského poznání znamená, že náš lidský rozum je schopen postihnout realitu, tak jak je, v ní samotné. Netvrdí se, že jsme schopni poznat celou skutečnost, ale že něco z jejího bohatství můžeme poznat pravdivě a s jistotou. Takový poznatek pak není jen naším subjektivním názorem, ale je platným poznatkem pro všechny lidi. Ti, kdo jej přijímají, jsou v tom pravdiví, ti, kdo jej odmítají, se v tom mýlí.

Mám ověřené, že dnes i někteří věřící pochybují o objektivitě svého myšlení. Tím se nejen otevírají bezbřehé skepsi, ale též podkopávají svou katolickou víru. Pokud totiž alespoň něco nepoznáváme s objektivní jistotou, nemůžeme si být jisti vůbec ničím. Vše se pak stává jen součástí mého subjektivního pohledu a jak je to doopravdy – nevím.

Naštěstí je to s naším poznáním jinak. Jeho objektivitu můžeme dokázat. Stejně tak můžeme s jistotou poznat např. existenci světa, lidské duše i existenci Boha. Kdo by o čemkoli z toho pochyboval nebo to popíral, mýlil by se. Pokud jsme od Pána přijali dar katolické víry, otvírá se nám tím i objektivní obsah Božího zjevení. Tajemství Nejsvětější Trojice, tajemství Ježíše Krista i tajemství Eucharistie jsou reálná a my se k nim skrze víru přibližujeme objektivně, tak, jak jsou. Ve světle víry můžeme říci s jistotou a též s pokorou, že kdo Boží zjevení nebo jeho obsah popírá, ten se v tom mýlí.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy

NEZTRÁCEJME DŮVĚRU V RODINU

Homilie papeže Františka při mši svaté na svátek Svaté Rodiny

Nalezení Ježíše v chrámě. Vitráž v kostele sv. Jana Křtitele v Newcastleu. Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Biblická čtení, která jsme vyslechli, nám prezentovala obraz dvou rodin, které konají svoji *pouť k Božímu domu*. Elkana a Anna přinášejí syna Samuela do chrámu v Silo, aby jej zasvětili Pánu (srov. 1 Sam 1,20–22.24–28). Stejně tak Josef a Maria spolu s Ježíšem putují do Jeruzaléma (srov. Lk 2,41–52).

Společné putování

Často vidíme poutníky, jak se ubírají do svatých a poutních míst, jež jsou drahá lidové zbožnosti. V těchto dnech se jich mnoho vydalo na pouť ke Svaté bráně otevřené ve všech katedrálách a mnoha svatyních světa. Avšak tím nekrásnějším, co dnes zdůrazňuje Boží Slovo, je skutečnost, že *putuje celá rodina*. Tatínek, maminka a děti jdou společně do Pánova domu, aby světili tuto slavnost modlitbou. Je to významné poučení nabízené také našim rodinám. Lze dokonce říci, že rodinný život tvoří jeden celek malých a velkých poutí.

Velice nám prospěje přemýšlet o tom, jak Maria a Josef učili Ježíše odříkávat modlitby! I to je pouť, výchovná pouť

k modlitbě. Také je dobré vědět, že se společně modlili během dne; a potom se v sobotu vydávali společně do synagogy, aby naslouchali Písmu Zákona a Proroků a spolu s lidem chválili Pána. Během pouti do Jeruzaléma se určitě modlili slo-

Jakými chudáky bychom byli, kdyby nám Bůh neodpustil! Právě rodina vychovává k odpouštění, protože skýtá jistotu pochopení a podpory navzdory chybám, kterých se lze dopustit.

vy žalmu: „Zaradoval jsem se, když mi řekli: ‚Do domu Hospodinova půjdeme!‘ Už stojí naše nohy v tvých branách Jeruzaléma!“ (Žl 122,1–2).

Jak důležité je pro naše rodiny, že *putují společně a mají stejný cíl!* Víme, že máme společnou cestu, na níž potkáváme těžkosti, ale také chvíle radosti a útě-

chy. Na této životní pouti sdílíme také chvíle modlitby. Co může být krásnějšího pro tatínka a maminku než *žehnat vlastním dětem* na počátku dne a na jeho sklonku. Dělat jim na čelo křížek jako v den křtu. Není to snad ta nejjednodušší modlitba rodičů za jejich děti? Žehnat je, tedy svěřovat je Pánu jako Elkana a Anna, Josef a Maria, aby jim byl záštitou a oporou během dne. Důležitá je pro rodinu také krátká chvíle *modlitby před jídlem* na poděkování Pánu za tyto dary a také proto, aby se učili dělit o to, co dostali, s tím, kdo je v nouzi. Jsou to všechno nepatrná gesta, která však mají velký výchovný význam, který je vlastní putující rodině.

Radost z odpuštění

Ježíš se po skončení oné pouti vrátil do Nazareta a poslouchal svoje rodiče (srov. Lk 2,51). Také tento obraz dává našim rodinám krásné poučení. Pouť totiž nekončí tím, že se dojde do svatyně, ale *návratem domů a pokračováním v každodenním životě*, uplatňováním duchovních plodů prožité zkušenosti. Víme, co Ježíš tehdy udělal. Místo toho, aby se spolu se svými vrátil domů, zdržel se v jeruzalémském chrámu a způsobil velkou bolest Marii a Josefovi, kteří jej nemohli najít. Za tento svůj „útek“ Ježíš asi požádal svoje rodiče o prominutí. Evangelium o tom mlčí, ale myslím, že to lze předpokládat. Mariina otázka ostatně obsahuje určitou výtku, když dává zřetelně najevo svoji i Josefovu starost a úzkost. Při návratu domů se k nim Ježíš určitě přimklul a projevil jim veškeré svoje city a svoji poslušnost. Součástí rodinného putování jsou také tyto momenty, které se spolu s Pánem mění na příležitost růstu, příležitost přijmout a dát odpuštění a prokázat lásku a poslušnost.

Ať se v tomto Roce milosrdenství každá putující křesťanská rodina stane privilegovaným místem zakoušené *radosti z odpuštění*. Odpuštění je podstatou lásky, která dovede chápat pochybení a zjed-

návat nápravu. Jakými chudáky bychom byli, kdyby nám byl Bůh neodpustil! Právě rodina vychovává k odpouštění, protože skýtá jistotu pochopení a podpory navzdory chybám, kterých se lze dopustit.

Neztrácejme důvěru v rodinu! Je krásné neustále si vzájemně otevírat srdce a nic neskrývat. Kde je láska, tam je také porozumění a odpuštění. Vám všem, drahé každodenně putující rodiny, svěřuji

toto tak významné poslání, kterého má svět a Církev zapotřebí víc než kdy jindy.

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(Mezititulky redakce)

HLEDAT A SPASIT, CO ZAHYNULO

Kajících průvodce „vyhrazenými hříchy“

Na Popeleční středu vyšle papež do celého světa tzv. misionáře milosrdenství. Budou mít pravomoc odpouštět i ty hříchy, jež jsou jinak rezervovány Apoštolskému stolci.

V bule *Misericordiae Vultus* papež František oznámil, že během Roku milosrdenství bude vysílat „misionáře milosrdenství“. Tito kněží, jimž papež dá pravomoc odpouštět také hříchy, které jsou vyhrazeny Apoštolskému stolci, budou „znamením mateřské péče Církve o lid Boží“.

Co je to „vyhrazený hřích“?

Vyhrazeným hříchem se myslí takový hřích, jehož spáchání vyvolává samočinný trest oddělující od svátostí. V tomto případě musí hříšník nejprve dosáhnout sejmutí trestu příslušnou církevní autoritou. Teprve potom může přijmout rozhršení.

Měli bychom mít na paměti, že *Misericordiae Vultus* byla zamýšlena primárně jako pastorační bula spíše než jako přísný právní dokument. Vzhledem k tomu v ní papež František obecně oslovuje katolické věřící pomocí populárních a snadno srozumitelných výrazů. Ale pokud bychom měli k této otázce přistoupit z ryze technického pohledu, poznamenali bychom, že současný římskokatolický *Kodex kanonického práva* z roku 1983 nehovoří o vyhrazených hříších jako takových (i když předchází *Kodex kanonického práva* z roku 1917 a *Kodex kánonů východních církví* z roku 1990 vyhrazené hříchy zmiňují). *Kodex kanonického práva* hovoří o vyhrazených trestech.

Co je to „vyhrazený trest“?

Abychom mohli zodpovědět tuto otázku, musíme si nejprve uvědomit, že Církev

považuje některé přestupky nejen prostě za hříchy, ale podle kanonického práva také za zločiny. V důsledku toho jsou za kanonické zločiny stanoveny tresty.

Některé kanonické tresty jsou „odčítající“, což znamená, že jsou určeny jako způsob, kterým se napravuje škoda způsobená prohřeškem a obnovuje se spravedlnost v životě Církve. Ale běžnějším druhem trestu jsou nápravné tresty,

Návrat marnotratného syna. Vitráž v kostele St Mary de Castro v Leicesteru. Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

zvané „cenzury“. Cenzura je míněna jako určitá „výzva k probuzení“, která člověka nabádá, aby bral svou potřebu pokání a smíření s Církví vážněji.

Jedním takovým nápravným trestem je exkomunikace, což znamená, že se dotyčný katolík nemůže plně účastnit života Církve. Konkrétně exkomunikované osobě není dovoleno zastávat žádný oficiální post (nebo úřad) v Církvi a nemůže přijímat svátosti. Exkomunikaci je třeba si představit jako trest, který by za nor-

málních okolností měla aktivně uložit legitimní církevní autorita, ačkoli některé činy mají za následek trest samočinné exkomunikace (*latae sententiae*).

Protože jedním z důsledků exkomunikace je neschopnost přijímat svátosti, katolík, který je exkomunikovaný, nemůže přijmout rozhršení při svátosti smíření. Exkomunikovaný kající tudíž nejprve potřebuje, aby byl zrušen trest za jeho kanonický zločin, a teprve poté bude svátostné rozhršení jeho hříchu účinné.

Za normálních okolností může zrušit cenzuru, jako je například exkomunikace, biskup místní diecéze (tj. „ordinář“) nebo jeho zástupce. Některé tresty jsou však „vyhrazeny Apoštolskému stolci“, což znamená, že mohou být zrušeny jen se zvláštním povolením papeže, obvykle prostřednictvím zvláštního tribunálu v Římě zvaného „Apoštolská penitenciárie“. Ke zločinům s těmito vyhrazenými tresty patří znesvěcení Nejsvětější svátosti; fyzické napadení Svatého otce; přímé porušení zpovědního tajemství knězem; pokus kněze udělit svátostné rozhršení svému partnerovi v sexuálním hříchu a biskupské svěcení bez výslovného pověření od Svatého otce.

Co budou dělat misionáři milosrdenství?

Můžeme důvodně předpokládat, že počínaje jejich formálním pověřením na Popeleční středu 2016 bude misionářům milosrdenství dána moc rušit cenzury

vyhrazené Apoštolskému stolci. To jim umožní poskytnout okamžité odpuštění výše uvedených hříchů v obvyklém průběhu svátosti smíření.

Kromě toho papež František pověřuje misionáře milosrdenství, aby se během Roku milosrdenství zapojovali i do dalších pastoračních činností, například duchovních cvičení a farních misí v místní diecézi.

Jsou pro Rok milosrdenství udělována ještě nějaká zvláštní oprávnění?

Ano! Během Roku milosrdenství budou mít všichni kněží ve všech částech světa moc zrušit trest spojený se zločinem potratu (i když je třeba připomenout, že většina biskupů ve Spojených státech udělila toto pověření kněžím ve svých

diecézích již před začátkem Roku milosrdenství).

Navíc pro dobro věřících a kvůli rozšíření působnosti církevní misie milosrdenství papež František udělil na dobu Jubilejního roku kněžím Bratrstva sv. Pia X., kteří za normální situace nemají pověření zpovídat – s výjimkou případů týkajících se nebezpečí smrti –, moc platně odpouštět hříchy ve svátosti smíření.

Proč jsou misionáři milosrdenství důležití?

Vzhledem k tomu, že se drtivá většina katolíků (naštěstí!) nedopouští zločinů fyzického napadení Svatého otce nebo biskupského svěcení bez papežského mandátu, mohlo by se zdát, že misionáři milosrdenství nejsou nijak zvlášť užiteční.

Avšak kromě zjednodušení odpuštění některých obzvláště závažných hříchů jsou misionáři milosrdenství zamýšleni „především“ jako „živé znamení toho, jak Otec přijímá ty, kdo touží po jeho odpuštění“. To znamená, že celé Církvi významným způsobem připomínají Kristovu připravenost „hledat a spasit, co zahynulo“ (Lk 19,10) a nekonečnou Boží touhu nabízet milosrdenství i těm nejhorším hříšníkům.

Jenna M. Cooper

<http://aleteia.org>

Přeložil Pavel Štíčka

Jenna M. Cooper, zasvěcená panna arcidiecéze New York, licenciátka kano-nického práva (Papežská univerzita Svatého kříže)

KATOLIČTÍ MUČEDNÍCI NACISTICKÉ IDEOLOGIE

Biskup Johannes Baptist Sproll

Nacistický režim pronásledoval katolickou církev způsobem, který si v lecčems nezadal s komunistickou perzekucí. Vedle tradičního seriálu, jenž mapuje osudy mučedníků komunismu, proto v tomto roce otvíráme další seriál o mučednících nacismu.

Čeští občané si ze školní výuky dějepisu většinou odnesli přesvědčení, že katolická církev za nacistické éry v Evropě buď s tímto zločinným režimem kolaborovala, nebo alespoň k jeho zvěrstvům mlčela a byla od něho díky tomu tolerována. Fakta ovšem vypovídají něco úplně jiného. Nacistický režim ve skutečnosti katolickou církev pronásledoval způsobem, který si v lecčems vůbec nezadal s komunistickou perzekucí, i když existovaly rozdíly mezi jednotlivými zeměmi.

Šéfiděolog německého nacismu Alfred Rosenberg ve svém spise *Mýtus 20. století* píše o tzv. „křesťansko-židovském moru, který musí být zničen“. Nacistická ideologie sice formálně uznávala existenci Boha, ale nejednalo se o bytost a osobu, pouze o jakousi neosobní „prozřetelnost“, která se realizuje

Hitler a Mussolini mezi tupiteli Krista. Detail vitráže farního kostela ve Štýrském Hradci. Foto: Wikimedia Commons, Marion Schneider & Christoph Aistleitner

v německém národě a germánské rase. Vedle toho nacisté oživovali pohanský kult starých germánských božstev, který měl postupně nahradit křesťanství. Proto papež Pius XI. ve své německy psané protinacistické encyklice *Mit brennen-*

der Sorge (S palčivou starostí; český překlad lze nalézt např. v knize Pius XI.: *Antitotalitní encykliky*, Krystal OP, Praha 2015, přel. C. V. Pospíšil) z roku 1937 označuje nacismus termínem „novopohanství“.

Podle údajů historiků činil počet duchovních a řeholních osob katolické církve z celé Evropy popravených nacistickým režimem nebo umučených v jeho věznicích a koncentračních táborech cca 11 tisíc, z toho v Polsku téměř 4 tisíce (Konrad Löw: *Die Katholische Kirche und NS-Regime*, Mnichov 1991). Počet popravených nebo umučených katolických laiků je ještě vyšší. Pokusíme se podat medailónky některých katolických mučedníků a zároveň vystihnout autentickou atmosféru protikřesťanského postoje nacistů.

Biskup Johannes Baptist Sproll

Němečtí biskupové vystupovali proti nacistickému režimu od prvopočátku, Rosenbergova kniha *Mýtus 20. století* byla roku 1932 dána na index zakázaných knih. Znamé jsou především biskupské pastýřské listy proti nacionálnímu socialismu z let 1933, 1935, 1941 a 1943. Roku 1934 píše biskupská konference Hitlerovi oficiální protest, v němž se mj. uvádí: „Podle čtvrtého Božího přikázání jsme povinni být poslušni světské vrchnosti. Jenže nad tím ještě existuje vyšší mravní zákon, ten objektivní, věčný a Boží, který katolíky zavazuje ve svědomí. Jestliže tedy světská moc vydává příkaz, který je v rozporu s tímto Božím mravním zákonem, pak má ten Boží jasnou přednost a katolík musí odmítnout každou diktaturu státu nad svým svědomím...“ (Anselm Reichhold: „Der Widerstand der katholischen Kirche gegen dem Nationalsozialismus“, in *Fels* 7–8/1997).

Biskupové ve svých pastýřských listech především protestovali proti rušení církevních škol a klášterů hitlerovským režimem a odstraňování křížů ze státních škol, proti zatýkání duchovních známých svými pastoračními úspěchy, proti perzekuci věřících v zaměstnání, proti zavádění novopohanského kultu, proti programu eutanazie, proti násilí a usmrcování lidí jiné rasy a národnosti a proti krutostem války. Nejstatečnějšími byli mnichovský kardinál Michael Faulhaber, na něhož spáchal roku 1934 fanatický příslušník SA neúspěšný atentát, münsterský biskup Clemens von Galen, proslulý svými kázáními proti eutanazii z roku 1941, berlínský biskup Konrad von Preyssing, jenž aktivně organizoval pomoc pronásledovaným Židům a odpůrcům režimu, a také biskup Rottenburgu Johannes Baptist Sproll, který strávil sedm let v internaci, kde jej esesáci týrali a odkud se vrátil s podlomeným zdravím.

Neohroženě hájí Církev

J. B. Sproll pocházel ze 14 dětí selské rodiny ve Schweinhausenu na jihozápadě Německa, kde se narodil roku 1870. Dostalo se mu vzorné katolické výchovy, roku 1895 byl v Rottenburgu vysvěcen na kněze. Po pěti letech kaplanské služby

se stal roku 1900 viceregentem diecézního semináře, roku 1912 kanovníkem a o rok později generálním vikářem. Roku 1927 ho papež Pius XI. jmenoval rottenburským sídelním biskupem.

Ještě před nástupem Hitlera k moci roku 1933 vystupoval ostře proti nacismu. Za vlády hitlerovců bránil církevní školy, které v jeho diecézi úřady zavíraly, a vyvracel z kazatelny protikatolické štvavní nacistického tisku. Bral si na mušku zejména proticírkevní veršovánky hojně rozšiřované ve školách, např. „Ohne Gott

Mons. Johannes Baptist Sproll v době, kdy byl již upoután na invalidní vozík. Foto: <https://www.drs.de>

Svou diecézi řídil až do své smrti, vizitoval a kázal, i když nemohl chodit.

und ohne Rom bauen wir Germanias Dom“ (Bez Boha a bez Říma stavíme katedrálu Německa). Napadal též nechutné karikatury papeže v tisku. V kázání 10. října 1937 řekl, že v Německu „probíhá proti Církvi otevřený boj tak jako v Rusku, v Mexiku a ve Španělsku“. Přes zákaz úřadů rozšiřoval encykliku Pia XI. *Mit brennender Sorge*.

Nezalekl se pronásledování

Když v noci z 8. na 9. listopadu 1938 proběhla v Německu tzv. „křišťálová noc“, v níž lůza zapalovala židovské synagogy, neunikly tomuto plení ani bis-

kupské rezidence těch prelátů, kteří byli tiskem označeni za „pomahače židů“: Jednalo se mimo jiné o kardinály Faulhabera z Mnichova a Innitzera z Vídně, biskupy Galena z Münsteru, Preyssinga z Berlína a také Sprolla z Rottenburgu, i když biskup již nuceně pobýval mimo svoji diecézi (Maria Benedikta Kempner: *Priester vor Hitlers Tribunalen*, Lipsko 1967, str. 230).

Sproll se stával nacistům čím dál více solí v očích. Mnohokrát jej volali na gestapo a hrozili mu zatčením. Nepolevil. Pomsta režimu se dostavila na jaře roku 1938, kdy nacisté zinscenovali před jeho rezidencí demonstraci Hitlerjugend a poté ho v červenci gestapo odvezlo mimo diecézi do města Krummbadu podobně jako u nás po roce 1948 StB některé české a slovenské biskupy. Vatikán proti jeho zatčení protestoval, leč bezvýsledně.

V internaci se biskup nejprve mohl volně pohybovat, celebrovat i kázat, i když nesměl řídit rottenburskou diecézi. Když ale v kázání otevřeně vystoupil proti deportacím Židů a proti zákonu o eutanazii, byl mu dozor zostřen. Nesměl vycházet ven z domu, u vrat hlídali esesáci. Ti ho často surově týrali, takže se po válce vrátil s podlomeným zdravím, mohl se pohybovat pouze na invalidním vozíku. Jeho kauza se stala předmětem žaloby u Mezinárodního tribunálu v Norimberku soudícího nacistické zločiny.

Věrně sloužil až do smrti

Sproll zemřel roku 1949. Svou diecézi řídil až do své smrti, vizitoval a kázal, i když nemohl chodit. Jeho svědectví věrnosti Kristu v epoše novopohanského nacismu bylo příkladem pro mnoho dalších. Od roku 2006 probíhá proces jeho blahorečení.

PhDr. Radomír Malý
(Mezilitulky redakce)

K článku bylo mj. použito: Paul Kopf:
*Die Vertreibung von Bischof J. B. Sproll
von Rottenburg*

PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista

SYNODA OPOMENULA HODNÉ PŘIJÍMÁNÍ EUCHARISTIE

Diskuse o některých ožehavých tématech poslední synody o rodině zcela zakryly jednu důležitou otázku: problém svatokrádežného přijímání Nejsvětější svátosti.

Papeži Františkovi byl předán závěrečný dokument, který je pěkným akademickým pojednáním o rodině. Zprávy v médiích však říkají, že kardinálové, arcibiskupové a teologové se dosud přou o to, zda synoda otevřela „některým“ rozvedeným a neregulárně sezdáným párům cestu k tomu, aby mohli přistupovat ke svatému přijímání.

Tato otázka však bledne ve srovnání s jinou skutečností, totiž s tím, že synoda opomenula jakoukoli diskusi o kánonech 915 a 916 *Kodexu kanonického práva*, který v roce 1983 promulgoval papež Jan Pavel II.

Především je třeba říci, že *Kodex kanonického práva* není nějaká zkostnatělá sbírka příkazů a zákazů. Církev shromažďuje pravidla a návody pro správné chování pod vedením Ducha Svatého od chvíle, kdy ji Kristus založil. Tyto směrnice se zachycovaly a uspořádaly kodifikovaly po staletí a pro vyjádření božských pravd využívají zásad jak občanského, tak církevního práva. *Kodex kanonického práva* proto není ničím menším než „cestovní mapou“, kterou pro řízení Církve ustanovil Duch Svatý.

V čem by kánony 915 a 916 byly významné pro práci synody? Dnes není žádným tajemstvím, že lidé na mnoha místech chodí ke svatému přijímání bez rozlišování, a to včetně zjevných hříšníků, což je svatokrádež. Kánony 915 a 916 poukazují na povinnost pastýřů tomuto zneužívání Eucharistie bránit.

Velmi rozšířené ignorování našeho Pána v Nejsvětější svátosti nebo lhostejnost k němu je jedním z největších pohoršení naší doby. Toto „pohoršení ze zneužití“ je však něco, čeho si všimají jen nemnozí katolíci, a jak se zdá, většinu pastýřů to neznepokojuje nebo se snaží před tím utíkat. Jak to začalo? Proč to trvá?

Jsem přesvědčen, že tuto zásadní urážku Boha – svaté přijímání bez rozlišování a s lhostejností – můžeme vysledovat až k jednomu zdroji: mnozí biskupové, ne-li většina, neuplatňují kánony 915 a 916 *Kodexu kanonického práva*.

Kdyby to dělali, rozprava na synodě by byla úplně jiná. Například biskupové, kteří argumentovali ve prospěch umožnění svatého přijímání některým párům v neregulárních manželstvích, by byli vyzváni, aby své představy posoudili

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

ve světle kánonů 915 a 916. Jinými slovy, jejich kritéria měla zahrnovat i diskusi o posvátnosti Eucharistie, o nutnosti dobré zpovědi a vyhýbání se těžkému hříchu. Tyto zásadní myšlenky však v centru pozornosti rozpravy na synodě nebyly. Zdá se, že byl zájem se soustředit spíše na to, jak se lidé cítí a co chtějí.

Jsem přesvědčen, že toto opomenutí poukazuje nejen na Církev, která usiluje o otevřenost, ale také na Církev, kde patrně mnozí trpí pochybnostmi o reálné přítomnosti Krista v Eucharistii a o možnosti věčného trestu.

Církev usiluje o otevřenost

Co tedy kánony 915 a 916 *Kodexu kanonického práva* říkají? Kánon 915 konstatuje, že „ke svatému přijímání se nepřipustí... ti, kdo tvrdošíjně setrvávají ve zjevném těžkém hříchu“. Kánon 916 uvádí, že „kdo si je vědom těžkého hříchu, neslouží mši ani nepřijímá Tělo Páně bez předchozího přijetí svátosti smíření“.

Je však zřejmé, že kánon 916 vyžaduje i čin na straně kněze, neboť je jeho povinností informovat o kánonu 916 farníky, konkrétně o tom, kdy mohou či nemohou přistoupit ke svatému přijímání. Například je třeba říkat jim často v kázáních apod., že nemohou přistupovat ke svatému přijímání, žijí-li ve smilstvu, cizoložství nebo užívají-li antikoncepci, pokud svůj životní styl nezmění a nedostanou rozhřešení.

Pokud jde o kánon 915, jeho význam Církvi obzvláště objasnila encyklika Jana Pavla II. *Ecclesia de Eucharistia* z roku 2003. Papežská rada pro výklad textů zákonů 24. června 2000 jasně vysvětlila, že kánon 915 je třeba využívat, a trvala na tom, že v případech, kdy dialog a vysvětlování nepomáhají, „udělovatel svatého přijímání musí odmítnout podat eucharistii tomu, kdo je veřejně nehodný jejího přijetí“.

Konečně Vatikán 25. března 2004 vydal dokument *Redemptoris Sacramentum*, který upozornil na ty, kdo jsou odpovídní za to, aby lidem zabránili chodit ke svatému přijímání „bez patřičného rozlišování“ a zneužívat Eucharistii. Svátý stolec konstatuje: „Je úkolem pastýřů, aby tento zlovyk s rozvahou a rozhodností napravili“ (č. 81–83).

Účelem kánonů 915 a 916 tedy je zabránit v přijímání Eucharistie nejen mnohým rozvedeným a neregulárně „znovu-sezdáným“, ale i dalším lidem zapleteným

do mravně neregulérních praktik, například politikům podporujícím potraty a homosexuální „manželství“, kteří, jak všichni víme, nadále se zdánlivě čistým svědomím chodí ke svatému přijímání.

Kánony 915 a 916 se však účinně nevyužívají. Je obecně známo, že politici a další veřejné osoby, jejichž politické postoje zaměřené proti životu jsou známy, přistupují ke svatému přijímání bez jakýchkoli potíží. Mnoha známým i neznámým lidem se svaté přijímání podává bez rozlišování na svatbách, pohřbech a slavnostech – kdykoli je okolnosti „dostlačí“ do katolického kostela.

Víme také, že kánon 915 zůstává bez účinku, protože řada kardinálů a biskupů čas od času veřejně prohlašuje, že nemá v úmyslu někoho vykazovat od svatého přijímání, ani propotratové politiky. Je tedy vysoce nepravděpodobné, že by titíž církevní představitelé svým věřícím pravdivě připomínali kánon 916 a varovali je, že nemohou přijímat Eucharistii, pokud například užívají antikoncepci nebo žijí v cizoložném vztahu.

Je třeba klást vážné otázky

Ve světle skutečnosti, že nemorálně žijící lidé všeobecně přistupují ke svatému přijímání, a zejména v dnešním znepokojivém bodě historie Církve musíme klást účastníkům synody některé zásadní otázky:

První otázka se obrací na ty, kdo jsou pro podávání svatého přijímání „některým“ rozvedeným a civilně znovusezdaným za zvláštních okolností: Proč ten velký zájem o malou podmnožinu rozvedených a znovusezdaných katolíků, kteří nemohou legálně přistupovat ke svatému přijímání, když biskupové mnohde stejně dovolují chodit ke svatému přijímání prakticky komukoli?

Druhá otázka směřuje na konzervativce, kteří s podáváním svatého přijímání „některým“ rozvedeným a civilně znovusezdaným za stanovených podmínek nesouhlasí: Proč se přít o dovození přistupovat k Eucharistii pro nemnoho rozvedených a civilně znovusezdaných párů v určitých situacích, když zároveň ignorujeme nesčetné lidi urážející našeho Pána svatokrádežným svatým přijímáním?

Obě strany mají společné to, že o kánonech 915 a 916 nikdy nemluví. Pokud

Svatý Tomáš Akvinský s monstrancí (kostel dominikánů v Salamance). Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

vím, není v celém závěrečném dokumentu synody ani o jednom z těchto kánonů jediná zmínka.

Opět se musíme podívat: Proč tato vysoce pohoršlivá a neregulérní situace (kardinálové a arcibiskupové obecně ignorující kánony 915 a 916) nebyla vůbec předmětem jednání synody? To je šokující. Papež a synoda se měli zabývat znepokojivou skutečností, že se biskupo-

Než dokážeme napravit problémy v manželství a rodině, musíme napravit problémy mezi Kristem a jeho Církví – to jest musíme napravit problémy mezi Eucharistií a námi.

vé ke kánonům 915 a 916 obrátili zády a rozhodli se podávat svaté přijímání komukoli a každému, kdo přijde – bez ohledu na stav jeho soukromého či veřejného mravního života.

Problém je hlubší

Stejně znepokojivé je samozřejmě to, že účastníci synody vůbec museli *zápasit* s myšlenkou podávání svatého přijímání rozvedeným a neregulérně sezdaným.

Jak je možné, že někteří představitelé Církve věří, že přistupovat ke svatému

přijímání, když člověk žije v neregulérním svazku, je „svatokrádež“, zatímco jiní nikoli? *Katechismus katolické církve* učí, že „svatokrádež je těžký hřích, zvláště je-li spáchána proti Eucharistii“. Takže někteří církevní představitelé na synodě učení *Katechismu* brali v potaz, zatímco jiní je ignorovali?

Po celé dějiny Církve učí, že svaté přijímání ve stavu těžkého hříchu je útokem proti velebněšské modlitbě Ježíše Krista při Poslední večeři za jednotu Církve, „aby byli jedno“ (Jan 17,21). Neregulérně sezdaní přijímající Eucharistii působí proti společenství, rozbíjejí Kristovo tělo a uvádějí se do nebezpečí, že budou odsouzeni s Jidášem, o němž sám Ježíš řekl, že „propadl záhubě“, poté, co „do něho vstoupil satan“, když při Poslední večeři přijal sousto (Jan 13,27; 17,12).

Neuvědomují si tito kardinálové a arcibiskupové, že ti, kteří dnes podávají svaté přijímání nehodným, jsou v dramatu agónie v Getsemanské zahradě v pozici lidí, na něž se hodí postava Jidáše, jenž Ježíše vydal k ukřižování? Vůbec se nebojí?

Neuvědomují se, že pastýři podávající svaté přijímání nehodným, jen aby je udrželi v Církvi a jejich bankovní účty se plnily eury, švýcarskými franky či dolary, se až příliš podobají Jidášovi, který Ježíše vydal „za třicet stříbrných“ (Mt 27,1–10)? I když je nesoudíme, neměli by se pastýři vyhýbat i jen tomu, aby to tak vypadalo?

Skutečnost, že o těchto otázkách vůbec můžeme uvažovat, odhaluje vážnější

problém, který je hlubší než jen opomíjení kánonů 915 a 916.

Upadá víra Církve v reálnou přítomnost Krista v Eucharistii a možnost věčného trestu.

Mnoho lidí ví, že do pšeničného pole Církve se často zasévají semena „pochybností“. To bylo především dílo teologů učících v posledních padesáti letech, že reálná přítomnost Krista v Eucharistii je jen „symbolická“ a že není jisté, jestli je vůbec někdo „zatracen“ či odsouzen za hřích svatokrádeže proti Eucharistii nebo za jakýkoli jiný hřích – a to ani Jidáš.

Kdybychom pevně věřili, jak učil Pavel VI. v encyklice *Mysterium fidei*,

že po konsekraci při mši je proměněná hostie „fyzickou realitou“ Ježíše Krista, který v ní je skutečně, „podstatně a tělesně přítomen“, a kdybychom věřili, že tato Božská Osoba je v Eucharistii pravidelně nesčetnými lidmi urážena a že ti, kdo nehodně přijímají, jsou na cestě do záhuby, přinejmenším bychom se pokusili těmto svatokrádežím zabránit vyzýváním k diskusi o kánonech 915 a 916.

Vztah mezi rodinou a Církví v životě katolického křesťana je prvořadý a zároveň tajemný. Svätý Pavel mluví o manželství (a v širším smyslu o rodině) jako o „velkém tajemství; mám na mysli vztah Krista a Církve“ (Ef 5,32). To znamená, že jak je na tom Církev, tak je na tom rodina.

Dokud nebudeme brát kánony 915 a 916 vážně, nedokážeme vyřešit hluboké rozdělení Církve ani rodiny. Jinými slovy, než dokážeme napravit problémy v manželství a rodině, musíme napravit problémy mezi Kristem a jeho Církví – to jest musíme napravit problémy mezi Eucharistií a námi.

P. Regis Scanlon OFMCap
<http://www.crisismagazine.com>
Přeložila Lucie Cekotová

P. Regis Scanlon OFMCap
je spirituálem a kaplanem
Misionářek lásky Matky
Terezy v Denveru

VŠECHNO MOHU V KRISTU

Moji rodiče žili 25 let jako bratr a sestra, aby mohli přistupovat k přijímání, říká kněz

Skupina kardinálů a biskupů otevřeně tvrdí, že je nejen „nerealistické“, aby se páry žijící v neregulérních situacích zdržely sexu, ale dokonce je k tomu třeba „hrdinství, které není pro průměrného křesťana“. Peter a Anne Stravinskasovi se však rozhodli žít jako bratr a sestra právě proto, aby byl jejich život v souladu s Božími normami a aby mohli přijímat Krista ve svatém přijímání.

Jejich jediné dítě, P. Peter Stravinskas, vyprávěl o rozhodnutí svých rodičů v exkluzivním rozhovoru pro portál *LifeSiteNews*. P. Stravinskas, zakladatel Kněžské společnosti ctihodného Johna Henryho Newmana, vydavatelství *Newman House Press* a apologetického časopisu *The Catholic Response*, je uznávaným vědcem, spisovatelem a apologetou.

Nezcižoložís

Katolické manželství otce P. Stravinskase, rovněž jménem Peter, v roce 1940 ztroskotalo a rozpadlo se. Petera opustila manželka. I když byl Peter obyčejný dělník a vzdělání získal do značné míry jako samouk, znal z četby velkých katolických myslitelů, G. K. Chestertona a Johna Henryho Newmana, katolickou

Foto: Flickr, subewl (CC BY-SA 2.0)

víru dost dobře na to, aby chápal, že nový sňatek ho vzdálí od Boha a od Církve. Znal Kristova slova z Lukášova evangelia: „Každý, kdo se rozvede se svou ženou a vezme si jinou, dopouští se cizoložství.“ Znal i šesté přikázání, které dal Bůh Mojžíšovi na hoře Sinaj: „Nezcižoložís.“

Peter přesto uzavřel nový občanský sňatek. Vzal si Anne, odpadlou katoličku. V roce 1950 se jim narodil Peter a rodiče se rozhodli, že bude chodit do katolické školy.

S tím děckem je problém

Když se chlapec ve druhé třídě připravoval k první svatě zpovědi a svatému přijímání, znamenalo to pro život víry jeho rodičů nečekaný nový začátek. P. Stravinskas to popsal takto:

Jednou jsem přišel domů ze školy a řekl: „Mami, mám tě moc rád.“

„Já tebe taky,“ odpověděla.

„Mami, až umřu, chci jít do nebe!“

„Samozřejmě, to my všichni.“

„Ale máme problém. Když umřu a přijdu do nebe a ty a tatínek tam nebudete, bude to nebe?“

„A proč bychom tam s tatínkem neměli být?“

„Protože sestra Rita Gertruda dneska ve škole říkala, že lidé, kteří nechodí v neděli na mši, přijdou do pekla, až umřou.“

P. Stravinskas vyprávěl, že jeho maminka rozhovor ihned ukončila a řekla mu, aby si šel vypít mléko a sníst sušenky.

Když se večer vrátil z práce chlapcův otec, poslali Petera do jeho pokoje a rodiče mluvili o rozhovoru, který předtím vedl s maminkou. Peter ale poslouchal za dveřmi a jejich slova si dobře pamatuje:

„S tím děckem je problém,“ řekla maminka.

„O co jde?“ zeptal se tatínek.

„Ta potrhlá jeptiška ze školy nám dělá potíže,“ odpověděla. „Dnes řekla Peterovi, že půjdeme to pekla, protože v neděli nechodíme na mši.“

„A co jsi čekala, že řekne?“

„Až půjdu zítra pomáhat do školy, řeknu jí, aby se starala o sebe a do naší rodiny se nepletla.“

„No, to můžeš,“ odvětil. „Ale nevím, jestli to bude k něčemu dobré.“

Peter, který tiše poslouchal za dveřmi, si vzpomíná, že se tatínek na chvíli odmlčel a pak dodal: „Myslím, že je možná jednodušší řešení. Možná by bylo snazší, kdybychom začali v neděli chodit na mši a tak přesvědčili tu sestru, že nepůjdeme do pekla.“

Následující neděli šla celá rodina Stravinskasova poprvé na mši. Potom začalo Anne trápit, že když při mši přišla chvíle, kdy lidé chodili ke svatému přijímání, ona k němu přistoupit nemohla. I když toužila po Ježíši, věděla, že její sexuální vztah s mužem, který je v očích Církve manželem jiné ženy, je příčinou toho, že není hodna do své duše přijmout Ježíše.

Řešení

P. Stravinskas si vzpomíná, že jeho matka jednou řekla: „Nevím, proč vůbec chodit na mši, když nemůžu ke svatému přijímání.“ Manželé tento problém nakonec předložili svému faráři. Řekl jim, že jednou cestou by bylo požádat církevní orgány v Římě, aby přezkoumaly první sňatek a zjistily, zda se jednalo o skutečné manželství. Kdyby se přišlo na to, že toto manželství bylo neplatné, Peter a Anne by se mohli vzít a tím svůj vztah uvést do souladu s normami stanovenými Bohem a vyžadovanými Církví. Potom by oba mohli přistupovat ke svatému přijímání.

Kněz jim však také řekl, že řízení o prohlášení manželství za neplatné je nejen dlouhé, ale i nákladné. Seznámil pak manžele s mnohem jednodušším řešením.

„Řekl, že nejjednodušší cesta, aby mohli mít plnou účast na katolické víře, by byla vzdát se sexu a žít jako bratr a sestra,“ vyprávěl P. Stravinskas. „A přesně to od té chvíle praktikovali.“

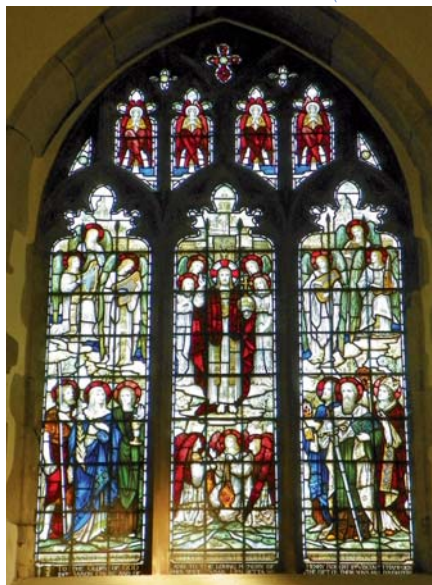
Pravdu o rozhodnutí svých rodičů se P. Stravinskas dozvěděl, teprve když byl na střední škole a diskutoval s tatínkem

o katolickém učení o manželství. „Otec mi řekl: ‚Ano, k neregulérním situacím dochází. Ale abychom byli věrní Kristu, žijeme s tvou maminkou už deset let jako bratr a sestra.‘“

„Žili tak po celý zbytek svého manželství,“ řekl P. Stravinskas. Peter zemřel v roce 1983 ve věku 71 let. Anne se dožila 87 let a zemřela v roce 2005.

Bůh dává každému milost, aby se dokázal vyhnout hříchu. Jsou lidé, kteří podle toho žijí.

Foto: Flickr, Petr O'Connor (CC BY-SA 2.0)

„Trojský kůň“

Řeči o „integraci“ v závěrečné zprávě ze synody o rodině, která nedávno skončila v Římě, nazval P. Stravinskas „trojským koněm“, jehož cílem je útok na samotné jádro Ježíšova učení o nerozlučitelnosti manželství.

„Jestliže platí, že člověk je spojen se svým manželem či manželkou, i když manželství ztroskotalo, znamená to, že jakákoli následná sexuální aktivita, do níž se zaplete, je hřích cizoložství. To nám říká Ježíš v evangeliích,“ řekl P. Stravinskas. Lidé, kteří s tímto učením nesouhlasí, jsou ve sporu s Bohem, ne s Církví, dodal.

„Když mi lidé říkají, že neakceptují učení Církve o rozvodu a novém sňatku,

odpovídám: ‚Abychom si to upřesnili: Říkáte mi, že v této věci neakceptujete učení druhé Osoby Nejsvětější Trojice.‘ Jsou-li ochotni říci něco takového, říkám jim, že jim půjdu rychle z cesty, než do nich uhodí blesk.“

„Církev nemá moc toto učení o rozvodu a novém sňatku změnit. Pochází od samotného Boha. Církev bere tuto nauku tak vážně, že ve 30. letech 16. století byla ochotna se kvůli svému učení o nerozlučitelnosti manželství vzdát celé Anglie.“

Svatokrádež

P. Stravinskas vysvětluje, proč je pro rozvedené a znovusezdané katolíky těžce hříšné přistupovat ke svatému přijímání. „Je to hřích svatokrádeže. Svatokrádež je nehodné přistupování k Nejsvětější Svátosti. Svatý Pavel o tom v listě Korintánům mluví velice jasně. Říká, že člověk musí nejprve zkoumat sám sebe, a jestliže není správně disponován, nesmí přijímat Tělo a Krev Páně. Pokud to udělá – a tady přichází trest – jí a pije si odsouzení. Je to nejtěžší hřích.“

P. Stravinskas rovněž vyjádřil neshlas se zneužitím vyprávění o cestě do Emauz v Lukášově evangeliu, které někteří synodní otcové uváděli jako model „doprovázení“ lidí v neregulérních situacích k plné účasti na svátostech. „Pokud jde o ‚doprovázení‘, první věc je to, že ve skutečnosti nejde o skutek duchovního milosrdenství, konkrétně o napomínání hříšníků, upozorňování na podstatu jejich hříchu. Když se podíváme, jak Ježíš doprovázel ty dva učedníky na cestě do Emauz, nejprve je nazval ‚nechápanými‘, protože nemohli uvěřit. Potom je doprovází na cestě, otvírá jim Písmo a zapaluje jejich srdce pro pravdu, která je v něm obsažena. To je způsob pastoračního doprovázení, který musí Církev poskytovat lidem v neregulérních situacích. A nejen jim, ale každému, kdo žije v jakémkoli hříchu.“

Potřebujeme svědectví věrnosti

P. Stravinskas řekl, že Církev dnes potřebuje svědectví jeho rodičů o tom, že je možné žít v neregulérní situaci, a přitom být věrný Ježíšovu učení. „Máme-li dnes kardinály, jako je Kasper a Marx, kteří ří-

kají, že zdržovat se sexu je „nerealistické, že to je „hrdinství, které není pro obyčejné lidi, je to nejen směšné a nechutné, ale naprosto to odporuje všeobecnému povolání ke svatosti, které tak krásně vyjádřil Druhý vatikánský koncil.“

„Je to postoj, který dehonestuje moje rodiče a tisíce podobných párů, které se rozhodly důvěřovat v Boží milost. Naše víra nás učí, že Bůh dává každému milost, aby se dokázal vyhnout hříchu. Jsou lidé, kteří podle toho žijí,“ uvedl P. Stravinskas.

Kněží podle něj musejí začít používat vlastního příkladu plného a šťastného života v sexuální zdrženlivosti, aby tím lidi

povzbudili k věrnosti Božímu plánu pro manželství a sexualitu, které je vyjádřeno v učení Církve. „Vlastním svěděním o celibátu může kněz mladým lidem říkat, že čekat až do manželství je možné. Nechce po nich nic, co sám nedělá. Podobně může povzbuzovat ty, kteří jsou přitahováni stejným pohlavím, aby se zdrželi homosexuálních skutků. Může říkat manželům, kteří žijí věrně podle učení Církve odmítající antikoncepci, ale zápasí s pravidelnou zdrženlivostí, že Církev od nich žádá zdrženlivost pouze po nějakou dobu, zatímco kněz je zdrženlivý po celý život.“

„Jsou situace, kdy lidé nemohou sexuálně žít po dlouhou dobu, nebo dokonce natrvalo. Musíme být schopni dát jim příklad, že je to možné i na přirozené úrovni. A jak říká svatý Pavel, „všechno mohu v Kristu, který mi dává sílu.““

Pete Baklinski

<https://www.lifesitenews.com>

Přeložila Lucie Cekotová
(Mezititulky redakce)

Pete Baklinski, reportér
LifeSiteNews, magistr
teologie (Mezinárodní
teologický institut)

O IMIGRACI JINAK

Evropa v rukou sociálních inženýrů

Na migrační krizi můžeme nahlížet jako na zkoušku víry, v níž nejde o přeměnu světa vedoucí k proměně člověka, jak se domnívají sociální inženýři, nýbrž o přeměnu člověka vírou v Ježíše Krista.

Křesťanská povinnost pomáhat člověku, který se ocitl v nouzi, nijak nebrání racionálnímu pohledu na fenomén zvýšeného přílivu imigrantů na starý kontinent. Nejde o jev spontánní, jak naznačuje většina sdělovacích prostředků, které ovšem nikdy neukazují příčiny či důsledky dění, o kterém informují, nýbrž pouze se snaží do něj vtáhnout, aniž by měl člověk možnost samostatně se tázat a přemýšlet.

Coudenhove-Kalergi

Populační divize OSN (UNPD) uvedla již v roce 2000, že „Evropa bude do roku 2025 potřebovat 159 milionů imigrantů“. Poukaz na potřebu a nezaokrouhlená číselka prozrazují, že je řeč o konkrétních plánech. Ideový tvůrce Evropské unie, rakouský hrabě Richard Mikuláš Coudenhove-Kalergi (1894–1972), hovořil již v roce 1923 o vzniku „míšenecké rasy budoucnosti“, aby mohly být evropské národy sjednoceny pod jedinou vládou. Jméno tohoto muže, který byl držitelem také československého pasu, protože vyrůstal na zámku v jihočeských Poběžovicích, obvykle nebývá příliš zmiňováno v učeb-

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

ních ani médiích, třebaže to byl právě on, kdo již ve dvacátých letech minulého století formuloval ideu Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO), jejímž uskutečněním roku 1950 začal proces nazývaný dnes „evropská integrace“, a mimo jiné přišel také s tím, aby se Beethovenova Óda na radost stala hymnou Evropy.

Jeho přínos je poněkud zastiňován legendou o „otcích zakladatelích“ De Gasperim, Schumanovi a Adenauerovi. Ostatně ten poslední jmenovaný se jako kolínský starosta již roku 1926 účastnil ve Vídni prvního zasedání dvou tisíc de-

legátů ze 24 zemí dodnes působícího Panevropského hnutí, které Coudenhove-Kalergi založil a jehož členem byl např. také Sigmund Freud. V mediálním přítomí se postava Coudenhove-Kalergiho patrně nenachází nedopatřením. Ideje, které formuloval ve svých spisech, jsou totiž – mírně řečeno – zarážející. Např. v knize *Praktischer Idealismus* (Paneuropa Verlag Wien-Leipzig, 1925) předpovídá odstranění národních kultur původních obyvatel Evropy a vznik nové „negroidní euroasijské rasy“, ovládané elitou, kterou nazývá německy *führernation*. Tyto a mnohé podobné výplody formuloval člověk, k jehož odkazu se Evropská unie hlásí a zřejmě se je pokouší uskutečňovat. Každé dva roky obdrží některý z čelných evropských politiků cenu nesoucí jméno Coudenhove-Kalergiho za přínos tzv. evropskému procesu integrace.

Řízená migrace

Francouzský list *Le Monde* přinesl v červnu 2015 reportáž z bývalé Libye, která je dnes zemí nikoho, kde vládne chaos a odkud týdně připlouvají do Itálie tisíce lidí,

většinou mladých mužů ze subsaharské Afriky. Dva reportéři navštívili místo, kde jsou tito lidé shromažďováni před naložením, nalákání falešnými sliby, penězi a nezřídka také unášení libyjskými džihadisty a drženi v barácích pod ostrahou, kde musejí celé měsíce žít v otřesných hygienických podmínkách. Mají jen jedinou možnost úniku, totiž vydat se na chatrné bárce do Evropy, hlavně přes Itálii. Kdo organizuje tento proces integrace? To už francouzský list neuvádí.

V Ženevě sídlí Mezinárodní organizace pro migraci, která má roční rozpočet více než jeden a půl miliardy dolarů a disponuje sedmi a půl tisíci zaměstnanců ve více než stovce zemí. Tato mezinárodní organizace se však nesoustřeďuje na humanitární pomoc, nýbrž „celosvětově zprostředkovává a realizuje programy přesídlení,“ jak uvádí na svých internetových stránkách. Migrační pohyb, který posledním rokem směřem do Evropy tak dramaticky sílí, tedy není spontánní. Chudí a hladovějící lidé ostatně nemají prostředky a zpravidla ani sílu či ochotu opouštět svůj domov.

Global governance

Generální tajemník OSN Pan Ki-mun řekl v Dublinu 26. května 2015, že „stárnoucí Evropa potřebuje migranty, aby udržela svůj ekonomický dynamismus“. Korejský technokrat tím sugeruje existenci ekonomických důvodů tohoto

sociálního inženýrství. Bylo by možné tomu věřit, pokud by v Evropě neexistovala nezaměstnanost. Důsledkem je tedy v každém případě zmatek. Nevraživost ve společnostech cílových zemí, ale i na straně tzv. uprchlíků, kteří si právem připadají jako novodobí otroci posílání tentokrát nikoli do Ameriky, ale do Evropy, kde s nimi šibují filantropové či organizace, které se nazývají nevládní, protože jsou financovány ze státních rozpočtů

Každý člověk i celé lidské společenství se musí neustále rozhodovat mezi falešnými nabídkami otce lži a Božím královstvím.

zemí, ve kterých nepůsobí. Za ekonomickými důvody se však s velkou pravděpodobností skrývají cíle jiné, geopolitické, jak se dnes říká, tedy to, co se označuje jako *global governance*, ale zavání spíše dokonalým, a proto také posledním totalitním režimem lidských dějin.

Organizovaný příliv imigrantů je ovšem jen střípkem této agendy anonymních sociálních plánovačů, jejichž cíle jsou mocenské, ne-li přímo okultní. Ideologický, politický, legislativní, ekonomický a kulturní proces dezintegrace křesťanské civilizace v Evropě trvá již přinejmenším

dvě století a jeho skutečný smysl se ukazuje jenom v perspektivě víry, o jejíž vymazání z lidských srdcí usiluje především.

Zkouška víry

V posledním pokušení na poušti nabízel Ježíšovi otec lži za pouhou poklonu všem na království světa i jejich slávu (Mt 4,8–9), a stejný vládce tohoto světa nabízí kolektivně a diferencovaně, každému jinak, také dnes iluzorní podíl na moci, o které se však s člověkem jistě dělit nemíní. Království tohoto světa ovšem Ježíš nejen nepřijal, ale také přemohl založením svého vlastního království, které poroste až k veřejnému zjevení Kristova vítězství. Nabídka otce lži, která jako by byla stále zjevnější, však nepřestává být adresována všem lidem až do konce světa.

Migrační krize stejně jako ta globálně-finanční či jakákoli jiná mediálně propagovaná není tedy ničím jiným než kolektivní a individuální zkouškou víry. Nejde v ní o přeměnu světa vedoucí k proměně člověka, jak se spolu s otcem lži domnívají sociální inženýři, nýbrž o přeměnu člověka vírou v Ježíše Krista.

P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

P. Milan Glaser SJ,
vedoucí české sekce
Vatikánského rozhlasu

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Milosrdní jako Otec

Menší knížečka z edice „Do kapsy“ čerpá z papežovy buly *Misericordiae Vultus*, je doplněna biblickými úryvky a některými úryvky a modlitbami z Deníčku svatě Faustyny. Budete-li se chystat na pouť Svatou branou, tato knížečka vás může na ni připravit a doprovodit. Brož., 32 str., 35 Kč

Tonino Lasconi: Já se taky zpovídám. Příprava ke slavení svátosti smíření

Autor v knize nabízí svým čtenářům jakýsi deník, který je může doprovázet po celou dobu přípravy na první svatou zpověď. Vede s čtenářem dialog, ptá se na jeho zkušenosti, nabízí mu své názory, vysvětluje úryvky z Písma svatého. A to vše tak, aby každý pochopil pravý význam svátosti smíření a připravoval se na ni jako na důležité setkání s Ježíšem Kristem. Kniha přináší podněty i pro katechety a rodiče dětí. Brož., barevně ilustrováno, 94 str., 135 Kč

CO JE TO RODINA?

Z knihy francouzského filosofa Fabrice Hadjadja (3. díl)

Podstatou je v případě rodiny přirozená danost. Danost překračuje myšlenkový pojem, přirozené se liší od technického. Etymologicky vzato je přirozenost pojem daný narozením, není konstruován. Řecky se „přirozenost“ řekne „*physis*“, je ze slovesa *phyein*, které znamená „vyjevit, co je skryto v hloubi,“ anebo jednodušeji „manifestovat“. Přirozené (či podstatné) je to, co vytryskne, když se tomu brání; manifestuje bez ohledu na naši vůli a někdy i proti nám, když to chceme potlačit.

Také „*manifestation pour tous*“ – manifestace pro všechny, ke všem a proti všemu (odkaz na masové francouzské manifestace proti zákonu redefinujícímu manželství muže a ženy – pozn. překl.) – je definicí toho, co v antice nazývali *physis*, přirozenost. Opravdová manifestace všech proto není v první řadě politická, nýbrž fyzická. Není to stvrzení nějakého názoru, nýbrž zjevení bytí. Žádná potřeba nosit masky jako *gay-priders*. Netřeba mávat praporem jako militantní aktivista. Stačí se obnažit. A objeví se prapor, vštipený chtě nechťe a vlající v poryvech. Vlajkou těla netřeba se pyšnit.

Máme tedy pupík. Já mám varlata a penis, zatímco Noemi a Lenka mají Venušin pahorek a poprsí. Manifestace vskutku neprobíhá na ulici, nýbrž na nás, v našem spodním prádle, ať už se nám to líbí či nelíbí; manifestuje se i v kostele, na večírku LGBT, manifestují vousy kapucína i ňadra některé z *Femen*.¹

Aby se nemanifestovalo, bylo by nutné být andělem.

Co je to tedy rodina? Lidé, kteří mají ty nejlepší úmysly, kladou při definici důraz na určité prvky. Podám tři: *Zaprvé* je rodina především místem *lásky*. Je zásadní, aby se rodiče měli rádi a měli rádi dítě, protože jinak se rodina rozpadne nebo vyprahne. *Zadruhé* je místem primární *výchovy*. Dítě se v rodině narodí na základě plánu „zodpovědného rodičovství“, podle něhož se s maximální možnou kompetencí pečuje o budoucnost, výchovu a sociální zařazení dítěte. *Zatřetí*

je lidská rodina také místem respektování *svobod*. Rodiče spolu uzavřeli smlouvu a výchovou přispívají k „autonomii potomka“, nikoli k růstu jeho závislosti.

Na tyto charakteristiky často klademe důraz, neboť máme na mysli *dobro* dítěte. Takto nám však uniká podstata rodiny, a třebaže máme v úmyslu ji chránit, poskytuje zbraně k její demolici. Přílišná starost o dobro dítěte zapomíná na jeho *existenci*. Důraz na *povinnosti* rodičů

Detail výzdoby katedrály v Metách (Francie)
Foto: Flickr, campra (CC BY-NC-ND 2.0)

Přirozené se manifestuje bez ohledu na naši vůli a někdy i proti nám, když to chceme potlačit.

zastírá *realitu* otce a matky. Tyto právě zmíněné prvky – láska, výchova a svoboda – vyjadřují všechno kromě toho esenciálního, podstatného, totiž toho, že rodiče jsou rodiči a potomek je jejich potomkem.

Následek je nevyhnutelný. Požadavek budovat dokonalou rodinu na lásce, výchově a svobodě, nevede k založení dokonalé rodiny, nýbrž *bezzvadného sirotčince*. Je nepochybné, že v bezzvadném sirotčinci jsou děti milovány, vychovávány a bere se ohled na jejich svobodu. Tato instituce totiž v určitém smyslu plní rodičovský plán, protože jejím konstitutivním smyslem je péče o děti.

Aby bylo jasno, netvrdím, že rodina by neměla být místem lásky, výchovy a svobody. Pouze podotýkám, že tyto tři faktory nepostačují ke specifikaci rodiny a k jejímu odlišení od jiných forem společenství. Řeholní komunita je například také – a bezpochyby i hlouběji – místem lásky. Školní instituce je také – a ještě profesionálněji – místem výchovy. Firma je také – a ještě reálněji – právně uspořádaným a smluvně zaručeným místem principiálního respektování svobod.

Pojímat proto rodinu pouze z hlediska lásky, výchovy a svobody a zakládat ji na blahu dítěte jakožto jedince, nikoli jakožto potomka, a na povinnostech rodičů jakožto vychovatelů, nikoli jakožto rodičů, znamená koncipovat *rodinu bez rodiny*.

Tato odrodilá koncepce rodiny vyplývá z našich nejlepších úmyslů dát rodině základ. Ale k čemu dochází? Namísto toho, aby se z hlediska konkrétní existence uznalo, že rodina je základ lásky, výchovy a svobody, požaduje se založení rodiny na lásce, výchově a svobodě, čímž se z rodiny činí cosi druhotného, určovaného *hodnotami*.

Rodinu je určitě potřeba *hodnotit* jako místo lásky, výchovy a svobody, avšak toto hodnocení vede k jakési derealizaci rodiny jako takové. Vždycky nám tak budou moci říkat, že otec a matka mohou být méně laskaví, méně kompetentní anebo méně ohleduplní než dva muži nebo dvě ženy a určitě méně efektivní než uskupení složené z těch nejlepších specialistů. Uskupení kompetentních jedinců bude záhy považováno za nejlepší rodinu. A nejlepší rodinou bude nejlepší sirotčinec.

Fabrice Hadjadj
Z italského vydání Ma che cos'è una famiglia?, Ares, Milano 2015
přeložil Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

¹ Feministické protestní hnutí, založené v Kyjevě v roce 2008, proslulo tím, že vystavováním ňader manifestuje proti sexuální turistice, sexismu a skutečné či údajné sociální diskriminaci.

Jak to vidí Vojtěch Macek

Blízkost papežových slz

Papež slzami (spíše než slovy) reaguje na lidské utrpení, se kterým ho jeho úřad dennodenně konfrontuje, protože zná polidšťující smysl pláče – lítost, solidarita, nesení bolesti...

Uplynulý mimořádně suchý rok nám staví před oči pomíjivost utišení tělesné žízně a naše myšlenky přivádí kamsi k Jákobově studni („Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky.“ – Jan 5,14). A také k papeži Františkovi.

František má totiž své „mokrý“ téma – slzy. O „milosti slz“ či „moudrosti slz“ hovoří dokonce tak často, že jeho projevy na toto téma vydaly na samostatnou knihu (Luca Saraceno: *Moudrost slz. Papež František a význam pláče*, Edizioni Dehoniane, Bologna 2015). Papež slzami (spíše než slovy) reaguje na lidské utrpení, se kterým ho jeho úřad dennodenně konfrontuje, protože zná polidšťující smysl pláče – lítost, solidarita, nesení bolesti... Svým způsobem v pláči nachází bezprostřední pojitko se svatým Petrem (srov. Mt 26,75).

Dovolím si malé fyzikální přirovnání k těmto slzám. V jednom ze svých předchozích textů (Jistota umrtvující a oživující, *RC Monitor* 16/2015) jsem potřebnost životaschopných mezilidských vztahů přirovnal k maltě, která dává stavbě z cihel soudržnost. Nyní v této metafoře nacházím netušené souznění s papežem. Aby vám zeď držela pohromadě, musíte každou cihlu předtím, než ji usadíte do malty, namočit ve vodě. Tím zajistíte, že se malta s cihlou dobře spojí. Elektrikáři to znají s kalafunou, truhláři s lepidlem a mohli bychom pokračovat. Stačí jen nepatrná abstrakce a dojdeme k tomu, že pojivem mezi lidskými bytostmi jsou právě slzy. Slzy stejně jako ostatní kapaliny jednak smáčí povrch spojovaných prvků a jednak natečou do všech skulin, otvorů a poruch. To se mnohým může jevit nepohodlné, nepříjemné, indiskrétní, ba mohou podlehnout strachu, že mokřý spoj zmokvá či zplesniví. Ale kdeže, zpátky

k cihlám: usazená cihla časem oschne, spára vytvrdne a zeď pevně drží. A tak je to i s člověkem: když dva lidi spojí pohnutá událost, při níž vytrysknou slzy (ať z radosti, bolesti či z lítosti a odpuštění), a čas tyto slzy osuší, vznikne pevný vztah.

Skoro by se chtělo říci, že čím více slz, tím větší prolnutí lidských duší. Byl bych v tom ale umírněný, neboť na druhou stranu není smyslem našeho bytí jen tonout v slzách. Ze slzavého údolí se dovoláváme Božího milosrdenství a setření každé slzy z našich tváří. Není to totiž nikdo jiný než Bůh, v jehož moci je čas k osušení slz a k utvrzení v slzách vzniklého vztahu. Skrze slzy jsme tak vázáni nejen mezi sebou, ale i k Bohu.

Lidská lhostejnost, tvrdost srdce a vlažnost se v tomto smyslu podobají nežádoucí hydrofobní (chcete-li „lacrimofobní“) úpravě, která přirozený spoj odmítá. Možná i takovému povrchu lze spojit, avšak silným syntetikem, vteřinovým lepidlem peněz... Všimněte si také, jaký rozdíl je mezi – slzami smočeným – prožitkem a – suše odbytým – zážitkem.

Slzami se tedy dosahuje lidského sblížení. A tím se dostávám k dalšímu nosnému tématu papeže Františka, a tím je důraz na blízkost. Kamkoli František cestuje, chce být blízko všem lidem, prožít

a sdílet s nimi jejich naděje i obavy, radovat se i plakat s nimi tady a teď, vstoupit do fyzického kontaktu („být cítit ovcemi“, jak sám říká), umožnit „mokřý spoj“. Nechce být jen „tím ve Vatikánu, tím na Petrově stolci“, kdo se zprostředkovaně dozvídá o lidských osudech. A nespokojuje se s pouhým přiblížením se co do fyzické vzdálenosti, nýbrž mu jde o to učinit z druhého člověka svého bližního, stát se druhému bližním.

Aniž by přímo odsuzoval současnou multimediální komunikaci, dává papež jasnou přednost vztahům s dotykem před vztahy s dotykovým displejem. V jiné rovině (péče o planetu) tím dává najevo, že dálkové (virtuální, bezdrátové, globální) vztahy, jež se lidstvo prostřednictvím techniky stalo schopným udržovat v téměř neomezené míře, nejsou zrovna autentické, šetrné a nezasluhují takový obdiv, jakého se jim dostává. Františkův přístup je zkrátka osvobozující a hodný Ježíšova náměstka.

Aktuálně lze uzavřít úvahou, že uprchlíci z Blízkého východu i odjinud nesou na pomoc povadlým vztahům ve vyprahlé Evropě to nejpotřebnější – své slzy.

Ing. Vojtěch Macek
pracovník církevní správy
(Redakčně upraveno)

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

„Jsou noci, kdy s přicházejícím jitrním šerosvitem po probdělých chvílích, mouchavých metafyzických úzkostech spatříš v první kapce ranní rosy zrcadlit se celý svět. Nuže, jak často tě vidím, daleký světe, zrcadlit se v této domácí kapce české rosy! Viděl jsem krásná města, krásná pohoří, vody a nezapomenutelná oblaka. Nade vším však a ve všem, v hlubokosti zrcadelných jevů, jimiž mne častoval svět, viděl jsem zemi ze všech nejkrásnější, zemi bez palem a bez velehor, bez moře a bez přístavů, ale zemi zaslíbenou: zemi velikých nadějí. K této zemi jsem plul na lodi rozpjatých plachet, a byť i mne uvítala zestárlá, sešlá, chudobná a hašteřivá, přece jsem ji v prvním okamžiku pomiloval velikou a pokornou láskou pro její utrpení i pro její příští. ... Vrátil jsem se z dalekých krajin. Vrátil jsem se z palmových hájů, z rozkošných míst na křižovatku, kde stojí boží muka, kde se táhne švestková alej, kde za kopcem vyčnívá cibulovitá zvonička a v údolí je rybník s hrází, kde stojí řada topolů. Vrátil jsem se z krásných zemí do nejkrásnější na světě: do země velikých nadějí.“ – Tento krásný, zpěvný manifest vlastence Rudolfa Medka, přijměte, drazí čtenáři, jako snad příležitost k malému novoročnímu pohlázení po duši. Pro nás je zemí velikých nadějí nebeské království, tak nechť jej

umíme šířit už zde na zemi věrně, vytrvale a s křesťanskou odvahou.

A jdeme na dobré zprávy: s koncem roku 2015 skončilo také téměř čtvrtstoletí dlouhé vydávání nechvalně známého **časopisu Bravo**. Mladí o časopis přestali mít zájem. Bravo, to opravdu potěší.

Maďarská vláda vypověděla od nového roku smlouvy s tamním gigantem v telekomunikacích, firmou Magyar Telekom.

Koláž: mimi

Na první pohled zpráva neutrální, na druhý ale taky dobrá! Celá věc se má tak, že maďarský Telekom (který patří Deutsche Telekom) sponzoroval populárního zpěváka Ákose. Ten v jednom rozhovoru prohlásil, že „**ženy nemusí vydělávat tolik jako muži**“, že **takto formulovaný požadavek rovnoprávnosti „není normální“** a že „**úlohou ženy je být oddanou manželkou a přivádět na svět děti**“. Teleko-

mu se jeho slova nelíbila a ukončil s ním sponzorskou spolupráci. Maďarská vláda reagovala výborně: nařídila všem ministerstvům a státním institucím, aby vypověděly s touto společností smlouvy. Mluvčí maďarské vlády Zoltán Kovács na adresu ukončení sponzorství zpěváka ze strany Telekomu řekl, že „**taková forma diskriminace za rozdílné názory je v Maďarsku nepřijatelná**“. Dobré, že?

A do třetice: polský senát schválil zákon o ústavním soudu. Česká média tento počín samozřejmě kritizovala, ale ne věcně, především proto, že jde o novelu, kterou prosadila nová vláda strany Právo a spravedlnost. Tento zákon nově ustanovuje, že v případném sporu musí o verdiktu rozhodovat nejméně 13 členů soudu (dosud to bylo pět). A shoda musí být dvoutřetinová, nikoli nadpoloviční. Shrňme to komentářem jednoho glosátora na sociálních sítích, který ke kritickému článku o tomto počínu polské vlády napsal: „**Strašně zlí, demokracicky zvolení diktátoři v Polsku schválili změny ohledně ústavního soudu**, díky kterým, v případě sporů, musí rozhodnout větší počet soudců a větší než nadpoloviční většina. A je to prý špatně. V USA mají soudní poroty v některých státech povinnost rozhodnout jednomyslně. Až dosud jsem nevěděl, že je to špatně.“

-zd-

10. I.	Ne	Svátek Křtu Páně Iz 40,1–5.9–11, Žl 104, Tit 2,11–14; 3,4–7, Lk 3,15–16.21–22
11. I.	Po	ct. Marie Elekta, řeholnice OCD I Sam 1,1–8, Žl 116B, Mk 1,14–20
12. I.	Út	sv. Probus (Pravoslav), mučedník I Sam 1,9–20, I Sam 2,1.4–8, Mk 1,21b–28
13. I.	St	sv. Hilarius, biskup a učitel církve I Sam 3,1–10.19–20, Žl 40, Mk 1,29–39
14. I.	Čt	sv. Sáva Srbský I Sam 4,1–11, Žl 44, Mk 1,40–45
15. I.	Pá	sv. Pavel Poustevník I Sam 8,4–7.10–22a, Žl 89, Mk 2,1–12
16. I.	So	sv. Marcel I. I Sam 9,1–4.17–19; 10,1a, Žl 21, Mk 2,13–17

17. I.	Ne	2. neděle v mezidobí Iz 62,1–5, Žl 96, I Kor 12,4–11, Jan 2,1–12
18. I.	Po	Památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů I Sam 15,16–23, Žl 50, Mk 2,18–22
19. I.	Út	sv. Márius a Marta a jejich synové I Sam 16,1–13, Žl 89, Mk 2,23–28
20. I.	St	sv. Fabián, papež a mučedník, sv. Šebestián, mučedník I Sam 17,32–33.37.40–51, Žl 144, Mk 3,1–6
21. I.	Čt	Památka sv. Anežky, panny a mučednice I Sam 18,6–9; 19,1–7, Žl 56, Mk 3,7–12
22. I.	Pá	sv. Vincenc, jáhen a mučedník I Sam 24,3–21, Žl 57, Mk 3,13–19
23. I.	So	sv. Ildefons 2 Sam 1,1–4.11–12.19.23–27, Žl 80, Mk 3,20–21

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.